

**PENGUASAAN PELAJAR TERHADAP PENGAJIAN ILMU BALAGHAH (RETORIK)
ARAB: KAJIAN DI SEKOLAH MENENGAH KEBANGSAAN AGAMA (SMKA) DAN
SEKOLAH MENENGAH AGAMA BANTUAN KERAJAAN (SABK)
DI NEGERI MELAKA**

DISEDIAKAN OLEH:

**ANUAR SOPIAN
FAKRULNIZAM JAFRI**

APRIL 2011

KUMPULAN PENYELIDIK

ANUAR SOPIAN

Ketua Projek

.....

FAKRULNIZAM JAFRI

Ahli Projek

.....

ISI KANDUNGAN

	HALAMAN
PENGHARGAAN	i
ABSTRAK	ii
<i>ABSTRACT</i>	iii
DAFTAR ILLUSTRASI	iv
BAB 1: PENDAHULUAN	
1.0 PENGENALAN	1
1.1 LATAR BELAKANG KAJIAN	5
1.2 PERNYATAAN MASALAH	6
1.3 OBJEKTIF KAJIAN	7
1.4 PERSOALAN KAJIAN	8
1.5 KEPENTINGAN KAJIAN	8
1.6 BATASAN DAN SKOP KAJIAN	10
1.7 DEFINISI TERMINOLOGI	10
1.7.1 Penguasaan	
1.7.2 Pelajar	
1.7.3 Retorik	
1.8 KESIMPULAN BAB 1	12
BAB 2: KAJIAN LITERATUR	
2.0 PENGENALAN	13
2.1 PERKEMBANGAN ILMU RETORIK ARAB DI MALAYSIA	13
2.2 PERKEMBANGAN PENGAJARAN BAHASA ARAB DI MALAYSIA	16

BAB 3: METODOLOGI KAJIAN

3.0	Pengenalan	20
3.1	Reka Bentuk Kajian	20
3.1.1	Pengumpulan Data Primer	21
3.1.1.1	Soal Selidik	
3.1.1.2	Temu bual	
3.1.2	Pengumpulan Data Sekunder	27
3.1.2.1	Perpustakaan	
3.2	Lokasi Kajian	30
3.3	Sampel Kajian	30
3.4	Instrumen	34
3.4.1	Bahagian A	
3.4.2	Bahagian B	
3.5	Penganalisan Data	36
3.5.1	Kaedah Kualitatif	
3.5.2	Kaedah Kuantitatif	
3.6	Jangka Masa Kajian	38
3.7	Tatacara Kajian	
3.8	Kesimpulan Bab 3	

BAB 4: ANALISIS DATA

4.0	Pengenalan	39
4.1	Bahagian A (Latar Belakang Responden)	40
4.1.1	Jantina	
4.1.2	Minat	
4.1.3	Mula Mempelajari Bahasa Arab	
4.1.4	Masa Mengulangkaji Bahasa Arab Seminggu	

ABSTRAK

Bahasa Arab bermula sejak penurunan Al-Quran dalam bahasa Arab yang merupakan mukjizat yang paling agung di dunia ini. Balaghah atau pun retorik Arab merupakan antara elemen asas pengajaran dan pembelajaran bahasa Arab selain daripada Nahu dan Saraf. Ia amat penting dalam bahasa Arab bagi memudahkan pemahaman terhadap sesuatu teks Arab kerana bahasa Arab adalah bahasa yang unik dan penuh dengan gaya bahasa kesusasteraan selain memahami Al-Quran dan Hadis. Kajian ini adalah bertujuan untuk melihat penguasaan pelajar Sekolah Menengah Kebangsaan Aliran Agama (SMKA) dan Sekolah Menengah Agama Bantuan Kerajaan (SABK) di negeri Melaka terhadap bahasa Arab khususnya ilmu Balaghah bagi mengetahui persepsi dan pengetahuan pelajar terhadap pengajian ilmu retorik Arab serta mengenal pasti masalah-masalah yang dihadapi oleh pelajar dalam pembelajaran ilmu retorik Arab. Seramai 150 orang pelajar dipilih sebagai responden kajian daripada jumlah keseluruhan 508 orang pelajar tingkatan lima di SMKA dan SABK seluruh negeri Melaka. Empat sekolah telah dipilih daripada beberapa daerah di negeri Melaka untuk menjadi lokasi kajian, iaitu SMKA Sultan Muhammad Batu Berendam Melaka, SMKA Syarifah Rodziah Telok Mas Melaka, SMA Ahmadi Paya Rumput Jaya, Sungai Udang Melaka dan SMA Ihya El Karim Tanjong Bidara Masjid Tanah, Melaka. Secara keseluruhannya persepsi dan pengetahuan terhadap pengajian ilmu retorik Arab atau *al-Balaghah* di kalangan pelajar-pelajar aliran agama di setiap SMKA dan SABK yang dikaji adalah pada tahap yang baik. Namun terdapat beberapa masalah yang dikenalpasti yang dihadapi oleh para pelajar yang boleh mengganggu mereka untuk menguasai ilmu ini. Bagi memastikan para pelajar dapat menguasai ilmu Balaghah dengan sebaik mungkin, penyelidik telah mencadangkan beberapa langkah yang boleh diperhatikan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM), pengurusan sekolah dan para guru.